

Hantering av farligt färgavfall

Bakgrund

TBT, Tributyltenn

1989 infördes ett förbud mot användandet av båtbottnfärg till fritidsbåtar innehållande TBT, tributyltenn och sedan 2008 är det ett totalförbud mot förekomst av båtbottnfärg innehållande TBT. TBT är en mycket giftig tennorganisk förening som är mycket farlig för människan och vattenlevande organismer. TBT får inte förekomma på båtskrov om det inte kan inneslutas med en speciell spärrbeläggning som förhindrar läckage.

BLY (Pb)

Bly är ett giftigt ämne som kan skada nervsystemet och påverka förmågan till inlärning. Foster och barn är särskilt känsliga. Hälsorisker med varorna uppstår dock främst om någon suger på eller skulle råka svälja varorna.

Bly är ett prioriterat ämne som ska fasas ut. Bly kan förekomma som pigment i gula, orange och röda båtar för att förstärka färgen. Om bly lakar ur från båtbottnfärg kan de vattenlevande djuren (fisk) ackumulera ämnet som sedan finns i fisken som vi äter.

KOPPAR (Cu)

Koppar kan finnas som biocid i båtbottnfärg. Båtbottnfärg som innehåller biocider ska vara godkända av kemikalieinspektionen. Biocidfärg får inte användas på båtar som har sin förtöjningsplats i Bottniska viken eller insjöar såsom Mälaren.

Förhöjda halter av koppar kan ge upphov till skadliga effekter på mark- och vattenlevande organismer.

ZINK (Zn)

De zinkoxidbaserade färgerna har under flera år marknadsförts utan godkännande eftersom de av företagen har uppgetts fungera enbart på fysikalisk väg, i detta fall genom att det yttersta färglagret lossnar från skrovet så att det hålls rent från påväxt. Biocidprodukter som fungerar på enbart fysikalisk väg behöver genom ett undantag i lagstiftningen inte godkännande för att få sättas ut på marknaden och användas. Men zinkoxid är giftigt mot påväxtorganismer på båtskrov i liknande koncentrationer som andra verksamma ämnen, till exempel koppar. Kemikalieinspektionens bedömning är därför att dessa zinkoxidbaserade båtbottnfärger inte enbart fungerar på fysikalisk väg. När Kemikalieinspektionen hade uppmärksammat branschen på att ytmjuka färger med höga halter zinkoxid förefaller tillhöra de biocidprodukter som kräver godkännande för att få släppas ut på marknaden och användas så försvann denna typ av färger i stort sett från marknaden under 2012.

Hantering av avfallet

Båtbottnfärg kan innehålla TBT, bly, koppar eller zink och ska omhändertas som farligt avfall (FA).

Färgrester slip-/blästringsdamm räknas som farligt avfall och ska därför samlas upp och lämnas på avfallsstation.

I Eskilstuna kan vi lämna farligt avfall på ReTuna eller Lilla Nybys avfallsanläggning.

Gör så här!

När du skrapar eller slipar din båtbottnen ska du lägga något under båten för att samla upp färgen.
När du sedan är klar viker du ihop underlaget med färgresterna och lägger i en sopsäck som försluts.

Märk sopsäcken så att det syns tydligt att den innehåller **färgrester från båtbottnenfärg**. Personalen tar sedan hand om sopsäcken som skickas för destruktions.

Har du påsar med slipdamm görs det på samma sätt, lägg ut ett underlag som viks ihop när du är klar.
Lägg underlaget och damm-påsen/arna i en säck som försluts väl och märks tydligt med att de innehåller **slipdamm från båtbottnenfärg**.

Personalen tar sedan hand om sopsäcken som skickas för destruktions.

Personlig skyddsutrustning

Tänk på din egen och din båtgrannes hälsa och miljö. Om du ska slipa båtbottnen ska båten täckas in så att du inte utsätter din båtgranne för slipdamm.

Ditt personliga skydd mot färg och damm ska vara heltäckande, andningsmask, visir och handskar.
Färgdamm kan påverka din hälsa genom att leta sig fram i dina andningsorgan och ner i lungorna.
Hamnar dammet i lungorna kan du inte hosta upp det vilket kan komma att påverka din hälsa.

Tänk på att använda rätt porstorlek på filtret till andningsskyddet och byta filter efter rekommendationer. Läs mer på <http://www.andningsskydd.nu>

Även detta filter och skyddskläder läggs i sopsäcken som lämnas på avfallsanläggningen ReTuna eller Lilla Nyby.

Läs mer på arbetsmiljöverkets hemsida om personlig skyddsutrustning. www.av.se

Lagar

Miljöbalken kap 2 Hänsynsreglerna (kunskapskravet, försiktighets- och produktvalsprincipen)

Miljöbalken kap 15 Avfall

FARLIGT AVFALL INNEHÅLLER FÄRGRESTER FRÅN BÅTBOTTENFÄRG